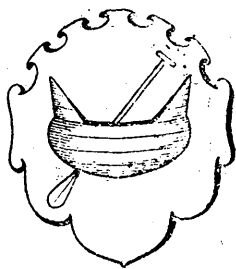

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁÓDZI.

Redakcja i administracja
Plac Wolności 14. Tel. 28-00.
Adminstr. czynna od g. 9-12 w p.
Redakcja od godz. 2-3 po południu

Ogłoszenie: Wiersz nonparel. (cztery szp. na stronie) zł. 0,20—Przed tekstem zł. 0,55—za wiersz (dwie szpalty na stronie) Drobne zł. 0,05 za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie zł. 50.—

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.—.

Cena egzemplarz. zł. 0,25.

Nr. 13. (340)

Łódź, wtorek 30 marca 1926 r.

Rok VIII

Losy pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi.

Sprawa pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi ma swoją historję.

Już Zarząd Miejski poprzedniej kadencji zdawał sobie sprawę z konieczności wprowadzenia przepisów, normujących prawa i obowiązki pracowników miejskich. Tekst pragmatyki został opracowany przez Magistrat, jednakże projekt ten nie został wniesiony na Radę Miejską, gdyż ta ostatnia uległa w tym czasie rozwiązaniu. Wobec tego ówczesny Magistrat na posiedzeniu w dniu 30 kwietnia 1923 roku uchwalił pragmatykę, działając w myśl art. 66 Dekretu o samorządzie miejskim z dnia 4 lutego 1919 r. — w zastępstwie Rady Miejskiej. Urząd Wojewódzki, opierając się na art. 68 p. 2 powołanego dekretu o samorządzie miejskim unieważnił wspomnianą uchwałę reskryptem z dnia 12 lipca tegoż roku, wzywając zarazem Magistrat do przekazania sprawy pragmatyki służbowej nowej Radzie Miejskiej. Decyzję swoją Urząd Wojewódzki umotywował tem, że zgodnie z art. 66 dekretu o samorządzie miejskim Magistrat w zastępstwie Rady Miejskiej powinien ograniczyć się tylko do załatwiania spraw bieżących, tymczasem pragmatyka służbowa dla pracowników miejskich w żadnym razie do kategorii spraw bieżących nie może być zaliczona, gdyż nakłada ona na miasto pewne stałe ciężary.

Z kolei nowy Zarząd Miejski przystąpił do opracowania przepisów o pragmatyce. W dniu 4 grudnia 1924 roku Rada Miejska uchwaliła w nowej redakcji pragmatykę służbowa dla pracowników Zarządu m. Łodzi. Przepisy te ogłoszone zostały w Nr. 52 „Dziennika Zarządu m. Łodzi” z dnia 23 grudnia 1924 r. Jednakże Urząd Wojewódzki zażądał wniesienia do pragmatyki całego szeregu poprawek, zmieniających nieomal całkowicie tekst uchwalonych przez Radę Miejską przepisów. Nadmienić należy, że znaczna część tych poprawek wynikała z konieczności przystosowania pragmatyki do wydanego w międzyczasie Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 roku o dostosowaniu uposażenia członków zarządu i pracowników związków komunalnych do uposażenia funkcjonariuszów państwowych.

Rada Miejska na posiedzeniu w dniu 1 lipca 1925 roku przyjęła w większości zalecenia Urzędu Wojewódzkiego, mające na celu uzgod-

nienie odpowiednich przepisów pragmatyki z obowiązującymi ogólnymi ustawami (Dekret o samorządzie, Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dnia 30/XII 1924 r.), pozostawiła natomiast bez zmian kilka, zakwestjonowanych przez Województwo artykułów, normujących warunki służbowe pracowników miejskich, które to sprawy należą zdaniam Zarządu Miejskiego do jego wyłącznej kompetencji.

I w tej jednak redakcji pragmatyka nie uzyskała zatwierdzenia władz nadzorczych. Reskryptem z dnia 7 listopada 1925 roku Urząd Wojewódzki zawiesił kilka artykułów pragmatyki, odwołując się jednocześnie w powyższej sprawie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Wreszcie po uzyskaniu odpowiednich instrukcyj z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Urząd Wojewódzki reskryptem z dnia 8 marca r. b. unieważnił sześć zakwestjonowanych artykułów pragmatyki. Dla wyjaśnienia sprawy spornych artykułów pragmatyki przytaczamy treść wspomnianego reskryptu p. wojewody in extenso.

„Powołując się na tut. reskrypt z dnia 7.XI.1925 r. L. SM. 1192/105 oraz w załatwieniu sprawozdania z dnia 23.X.1925 r. L. dz. 3421/25—1, którym przedłożono pragmatykę służbową dla pracowników miejskich, uchwaloną przez Radę Miejską w ostatecznej redakcji w dniu 1.VII.1925 r. konstatuję co następuje:

1) W art. 7 powołanej pragmatyki służbowej uchwalono przepis w związku z poprzednimi postanowieniami tego artykułu, że: „stanowiska służbowe I i II stopnia wymagają wykształcenia wyższego (I kategoria), stanowiska służbowe III stopnia wymagają pełnego wykształcenia średniego (II kategoria), stanowiska służbowe stopni IV, V, VI, VII i VIII wymagają ukończenia przynajmniej 4 klas szkoły średniej lub całkowitej szkoły powszechnej (III kategoria),

2) W art. 24 uchwalono, że praca urzędnika powinna trwać w dnie powszednie 7 godzin, a w soboty 5 i pół godzin i że za pracę poza wspomnianymi godzinami urzędowemi pracownik ma prawo do osobnego wynagrodzenia ustawą przewidzianego.

3) W art. 25 teje pragmatyki uchwalono przepis: „Urzędnik po party opinją Związku ma prawo domagania się od Magistratu stworzenia mu takich warunków pracy, które umożliwiałyby mu sumienne wykonywanie obowiązków służbowych“.

4) W art. 33 powołanej wyżej pragmatyki uchwalono przepis: „Związki Zawodowe Pracowników miejskich mają prawo interwencji w sprawach dotyczących pracowników miejskich“.

5) W art. 51 teje pragmatyki postanowiono w pkt. 5), że kandydaci ubiegający się o stanowisko pracownika miejskiego winni między innymi warunkami „złożyć zaświadczenie odpowiedniego robotniczego związku zawodowego“.

6) W art. 63 postanowiono, że uprawnienia Magistratu oraz wszelkie inne przewidziane w pragmatyce, o ile chodzi o pracowników Biura Rady Miejskiej, „są atrybutem Prezydium Rady Miejskiej, natomiast uprawnienia Prezydenta miasta odpowiadają analogicznie uprawnieniom Prezesa Rady miejskiej“.

Powyższe uchwały Rady Miejskiej z dnia 1.VII.1925 r., zamieszczone między innymi postanowieniami uchwalonej przez Radę Miejską pragmatyki służbowej dla pracowników miejskich — ogłaszam za nieważne, po myśli art. 68 pkt. 3 Dekretu o Samorządzie Miejskim z 4.II.1919 r. oraz art. 17 pkt. 2 Rozporządzenia Rady Min. z 13.XI.1919 r. (Dz. Ust. Nr. 90 poz. 490) jako naruszające obowiązujące ustawy, albowiem pogwałcają przepisy art. 23 Rozporz. Prezy-

denta Rzeczypospolitej z 30.XII.1924 r. (Dz. Ust. Nr. 118 poz. 1073) oraz przepisy Dekretu o Samorządzie Miejskim z 4.II.1919 r. (Dz. Pr. Nr. 13 poz. 140).

W szczególności:

Ad 1) Przepis art. 7 w cytowanym wyżej brzmieniu jest sprzeczny z postanowieniami art. 23 Rozporz. Prez. Rzeczypospolitej z 30 XII 24 r. (Dz. Ust. Nr. 118 poz. 1073) o dostosowaniu poborów członków Zarządu i pracowników Zw. Komun. do poborów funkcjonariuszów państwowych, albowiem niewłaściwie zalicza do I-jej kategorii tylko stanowiska służbowe I i II stopnia (V i VI grupa upos. funkcyjnar. państw.), do II kategorii stanowiska służbowe III stopnia (VII grupa upos. funkcyj. państw.) a do III-jej kategorii wszystkie pozostałe stanowiska służbowe podczas gdy zgodnie z art. 23 powołanego wyżej Rozporządzenia należało wskazać, że do I kategorii urzędników miejskich zalicza się stanowiska, dla objęcia których wymagane jest wedle statutu wykształcenie wyższe, do II kategorii — stanowiska, dla których wymagane jest wykształcenie średnie, a do III kategorii — stanowiska z wymaganem wykształceniem niższem.

Ad. 2) W związku z postanowieniami art. 24 pragmatyki Urząd Wojewódzki zaznacza, że z uwagi na fakt dostosowania rozporz. P. R. z dnia 30.XII.1924 r. uposażenia pracowników komunalnych do uposażenia funkcjonariuszów państwowych, należy także świadczenia służbowe pracowników komunalnych na rzecz miasta dostosować do takichże świadczeń funkcjonariuszów państwowych narzecz Państwa. Z tego powodu treść art. 24 omawianej pragmatyki powinna mniej więcej odpowiadać treści art. 27 ust. z dnia 27.II.1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 264), wobec czego w art. tym należy skreślić słowa: „za co otrzymuje ustawą przewidziane wynagrodzenie po upływie miesiąca“.

(Podobny ustęp obejmuje pragmatyka służbowa m. st. Warszawy w art. 11).

Ad. 3), 4), 5) i 6) Przepisy art. 25, 33, 51 ustęp 5 i 63 pragmatyki w cytowanym wyżej brzmieniu sprzeczne są z odpowiednimi przepisami Dekretu o Samorządzie Miejskim z dnia 4.II.1919 r., a w szczególności z art. 47 i 48, według których mianowanie i zwalnianie pracowników miejskich, kontrola nad nimi oraz wykonywanie władzy dyscyplinarnej, należy do wyłącznej kompetencji Magistratu, a przeto usunięte być winny przepisy z pragmatyki, dopuszczające udział w tych sprawach związków zawodowych pracowników, miejskich m. Łodzi, względnie nakładające na kandydatów ubiegających się o stanowisko funkcjonariuszów miejskich — obowiązek przedłożenia zaświadczenia odpowiedniego robotniczego związku zawodowego.

Postanowienie art. 33 pragmatyki w uchwalonem brzmieniu nie da się utrzymać, gdyż podobne postanowienie przyznawałoby tym związkom prawo kontrolowania działalności władz miejskich wbrew postanowieniom Dekretu o Samorz. Miejskim, a postanowienie art. 51 pkt. 5 należy uważać za niedopuszczalne, gdyż nakłada siłą faktu na każdego kandydata na stanowisko pracownika miejskiego obowiązek należenia do zawodowego Związku i czyni ze służącego mu prawa — obowiązek, ograniczający jego swobodę w tym kierunku,

Ponadto oddawałby powyższy przepis związkom pracowników miejskich wprost prawo monopolu w zakresie przyjmowania pracow-

ników miejskich, z czego związki te mogłyby nawet ciągnąć zupełnie nieuzasadnione zyski materialne z tytułu pośrednictwa pracy.

W końcu podnieść należy, że odnośny udział związków pracowników w przyjmowaniu kandydatów do służby miejskiej wkracza w ustawą przyznane prawa Magistratu, co bezwarunkowo nie może mieć miejsca, a prócz tego przepisy omawiane poparłyby tendencję niepożądaną do wciągnięcia wszystkich pracowników miejskich do związków zawodowych, a w ślad za tem do partyj politycznych, oraz do wywoływania między nimi antagonizmu i skłonności do partyjnego traktowania spraw publicznych, co jest przeciwnie zasadniczemu obowiązkowi pracowników publicznych, aby bezstronnie i rzeczowo traktować obywateli i sprawy urzędowe.

Niezgodne ze wspomnianymi postanowieniami Dekretu o Samorz. Miejsk. są również te przepisy art. 63 pragmatyki, które wyłączają sprawy pracowników Biura Rady Miejskiej z pod kompetencji Magistratu i powierzają je Prezydium Rady.

O powyższem zawiadamiam Magistrat, celem ścisłego zastosowania się do wskazówek zawartych w nin. reskrypcie i odpowiedniej zmiany postanowień pragmatyki służbowej pracowników miejskich z tem, że przeciw niniejszej decyzji unieważniającej poszczególne postanowienia pragmatyki, przysługuje prawo wniesienia odwołania do Min. Spr. Wewn. w terminie 14 dni od dnia doręczenia, za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego.

Niezależnie od powyższego, Urząd zwraca uwagę, że

a) należy uważać za zbędne umieszczenie w art. 25 pragmatyki postanowienie, któreby nadawało urzędnikowi „popartemu opinią Związku“ prawo domagania się od Magistratu stworzenia mu takich warunków pracy, które umożliwiłyby mu sumienne wykonywanie obowiązków służbowych, a to z tego powodu, że jest obowiązkiem Magistratu i leży w jego własnym interesie, zapewnić takie warunki pracy, któreby umożliwiły sumienne wykonywanie obowiązków, wobec czego nie da się utrzymać przepis pragmatyki przyznającej podwładnym Magistratowi urzędnikom domagania się od Magistratu przy pomocy związków pracowników, wypełnienia normalnych, ciężących na Magistracie obowiązków,

b) że postanowieniom art. 33 pragmatyki odpowiadałaby zmiana stylizacji tego art. w tym kierunku, że Związkowi Pracowników przysługuje prawo przedstawienia swych postulatów i wyrażenia opinii w zakresie spraw, dotyczących ich interesu,

c) że stanowisko wyrażone pod 2) nin. reskryptu, nie wyklucza oczywiście możliwości przyznania pracownikowi osobnego wynagrodzenia, odpowiadającego rodzajowi pracy i zajmowanemu przez niego stanowisku w przypadkach spełniania poza godzinami urzędowymi innych czynności niż te, które wchodzi do przydzielonego mu zakresu zadań (np. z powodu czasowego nadzwyczajnego wpływu, któremu siły istniejące w godzinach urzędowych podołać nie mogą, lub w przypadku, gdy ustanowienie nowych sił w przewidywaniu tylko czasowego większego wpływu uznane zostanie za niewskazane), albo gdy chodzi o pracę przy zadaniach czasowych, wymagających większej ilości sił, które z tego powodu tylko poza godzinami urzędowymi wykonane być mogą.

W powyżej wskazanym kierunku należy zmienić treść statutu pragmatyki.

Magistrat, uznając, iż obstawanie przy zakwestjonowanych artykułach pragmatyki byłoby równoznaczne z odsunięciem terminu realizacji pragmatyki na czas nieokreślony, postanowił na posiedzeniu w dniu 12 marca r. b. (uchwałą Nr. 254):

- „1) zgodzić się na poczynienie w uchwalonej przez Radę Miejską w dniu 1 lipca 1925 r. „Pragmatyce służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi“ zaprojektowanych przez władze nadzorcze zmian;
- 2) poczynić w związku z tem w Pragmatyce służbowej następujące poprawki:

I. W artykule 7 ustęp 2-gi i ustęp 3-ci skreślić; zamiast tego wstawić nowy ustęp treści następującej: „Rada Miejska na wniosek Magistratu ustala w statucie etatów, jakie stanowiska w Zarządzie Miejskim należy zaliczać do wyżej wymienionych kategorii, oraz określa, jakie wymagania specjalne stawiać należy kandydatom na poszczególne stanowiska.

Najwyższym stopniem służbowym dla pracowników, posiadających wykształcenie niższe, może być stopień IV, odpowiadający VIII grupie uposażenia funkcjonarjuszów państwowych. Najwyższym stopniem służbowym dla pracowników z nieukończonym wyższym a ukończonym średnim wykształceniem może być III stopień, odpowiadający VII grupie uposażenia funkcjonarjuszów państwowych. Najwyższym stopniem służbowym dla pracowników z ukończonym wyższym wykształceniem może być stopień I, odpowiadający V grupie uposażenia funkcjonarjuszów państwowych.

Dalszy ciąg tego artykułu — bez zmiany.

II. W artykule 24 skreślić wyrazy: „za co otrzymuje ustawą przewidziane wynagrodzenie po upływie miesiąca“.

III. Artykuł 25 skreślić i w związku z tem zmienić odpowiednio numerację następnych artykułów.

IV. Artykułowi 33 nadać następujące brzmienie: Związkowi Zawodowym pracowników miejskich przysługuje prawo przedstawiania Magistratowi swych postulatów i wyrażania opinii w zakresie spraw, dotyczących pracowników miejskich“.

V. W artykule 51 skreślić ostatnie wyrazy punktu 5: „i zaświadczenie odpowiedniego robotniczego związku zawodowego“.

VI. Artykuł 63 — skreślić i w związku z tem zmienić odpowiednio numerację dalszych artykułów.

- 3) zwrócić się do Związków Zawodowych Pracowników Miejskich z prośbą o wyrażenie swej opinii w tej sprawie“.

Treść reskryptu Województwa jak również i poprawki Magistratu do pragmatyki zostały zakomunikowane Związkowi Zawodowym Pracowników Miejskich, przyczem dla omówienia poruszonych spraw odbyła się w Magistracie dnia 19 marca r.b. konferencja z przedstawicielami wspomnianych związków.

Na konferencji tej przedstawiciele Związku Zawodowego Pracowników Miejskich w Łodzi złożyli oświadczenie następującej treści:

„...zważywszy, że,

- 1) pragmatyka służbowa dla pracowników Zarządu m. Łodzi, uchwalona przez Radę Miejską wogóle, nie odpowiada żywotnym interesom pracowników miejskich;

- 2) przedłożone w swoim czasie przez Związki Zawodowe Pracowników Miejskich poprawki do pragmatyki służbowej zostały zignorowane przez Magistrat i Radę Miejską;
3. wobec takiego stanowiska Magistratu i Rady Miejskiej Związek Zawodowy Pracowników Miejskich w Łodzi odtąd do pragmatyki przestał przywiązywać należytą uwagę i nie spodziewa się bynajmniej specjalnych korzyści dla pracowników miejskich z wprowadzenia jej w życie w obecnej formie;
- 4) Magistrat w nadesłanych nam do pragmatyki służbowej poprawkach nie tylko nie wniósł nic korzystnego ani dla ogółu pracowników miejskich, ani też dla związków Zawodowych Pracowników Miejskich, lecz przeciwnie podtrzymał całkowicie biurokratyczny i szkodliwy dla nas punkt widzenia Urzędu Wojewódzkiego,

oświadczamy, że pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi w brzmieniu, proponowanem przez Magistrat przyjąć nie możemy, pozostawiając sobie wolną rękę w zrealizowaniu słusznych postulatów Związku“,

A oto tekst oświadczenia Zarządu Związku Zawodowego Pracowników Miejskich Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego w Polsce — Oddział w Łodzi:

„Wobec tego, że poprawki wnoszone do pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi przez Urząd Wojewódzki w Łodzi oraz Magistrat m. Łodzi godzą w istnienie organizacji zawodowych na terenie Samorządu Łódzkiego i z chwilą wprowadzenia ich w życie żywotność Związków Zawodowych byłaby przekreślona — Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Miejskich Ch. Z. Z. w Polsce — Oddział w Łodzi niniejszem oświadcza, że kategorycznie sprzeciwia się wprowadzeniu jakichkolwiek zmian, zmierzających do uszczuplenia praw związków i dążyć będzie wszelkimi drogami, będącymi w rozporządzeniu zarządu do niedopuszczenia wprowadzenia tych zmian w przepisach już i tak uszczuplających uprawnienia Związków Zawodowych“.

Do powyższych oświadczeń przyłączyli się również przedstawiciele pozostałych związków. Jak wynika z przytoczonych oświadczeń, Związki przesunęły odpowiedzialność za poczynione poprawki na Zarząd Miejski, jakkolwiek Rada Miejska dwukrotnie wypowiedziała się za uwzględnieniem w pragmatyce interesów związków.

Wobec negatywnego stanowiska, zajętego przez niektóre związki zawodowe w stosunku do pragmatyki służbowej, Magistrat na posiedzeniu w dniu 19 marca r.b. powziął następującą uchwałę (Nr, 283):

„Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania [p. prezydenta M. Cybarskiego z przebiegu odbytej w dniu 19 marca 1926 roku konferencji ze Związkami Zawodowymi Pracowników Miejskich w sprawie pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi postanowiono ...wobec tego, że niektóre Związki Zawodowe Pracowników Miejskich kwestjonują celowość pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi i że w brzmieniu, zaproponowanem przez Urząd Wojewódzki w Łodzi, przyjąć jej nie chcą:

- 1) unieważnić punkty 1 i 2 uchwały Magistratu Nr. 254 z dnia 12 marca 1926 roku;
- 2) utrzymać sporne artykuły pragmatyki służbowej w brzmieniu, uchwalonem przez Radę Miejską w dniu 1 lipca 1925 roku;

3) stwierdzić, iż wbrew opinii Związków Zawodowych Pracowników Miejskich Magistrat forsować sprawę pragmatyki służbowej nie ma potrzeby i że za dalsze wstrzymanie sprawy pragmatyki służbowej odpowiedzialność spada na Związki Zawodowe Pracowników Miejskich.

P. prezydent M. Cynarski prosi o zaznaczenie w protokóle, iż głosował przeciwko reasumcji uchwały Magistratu Nr. 254 z dnia 12 marca, wychodząc z założenia, iż szybkie wprowadzenie w życie pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi leży tak w interesie Magistratu jak i ogółu pracowników miejskich“.

Obecnie punkt ciężkości sprawy pragmatyki przechodzi do Rady Miejskiej, która poweźmie ostateczną decyzję. Nasuwają się przytem dwie możliwości:

Albo Rada Miejska — zgodnie z uchwałą Magistratu z dnia 19 marca — stanie ponownie na stanowisku utrzymania pragmatyki w brzmieniu, uchwalonem w dniu 1 lipca 1925 roku; w tym wypadku wskutek sprzeciwu ze strony Województwa wprowadzenie pragmatyki staje się rzeczą wysoce problematyczną, a w każdym razie odsunięte będzie na czas nieokreślony, nie ulega bowiem wątpliwości, że stanowisko Województwa w tej sprawie pokrywa się w zupełności ze stanowiskiem, zajętem przez Departament Samorządowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Albo też Rada Miejska zgodzi się na proponowane przez Urząd Wojewódzki zmiany i w tym wypadku pragmatyka w najkrótszym czasie wejdzie w życie.

Nie ulega wątpliwości, iż pragmatyka służbowa, cokolwiekby jej zarzucić można, przyczyni się do uregulowania stosunków służbowych, wniesie do tej dziedziny element trwałości i stałości. Jeżeli normy przewidziane w pragmatyce nie są doskonałe, to niewątpliwie lepsze są one niż brak jakichkolwiek norm. Nic zresztą nie stoi na przeszkodzie dążeniu do ich udoskonalenia w duchu potrzeb i interesów pracowników.

I dlatego poważne wątpliwości budzić musi negatywne w tej sprawie stanowisko związków zawodowych. Podobne stanowisko zajęły związki w piśmie do Rady Miejskiej z dn. 27/III 1922 roku, protestując „najenergiczniej“ przeciwko uchwaleniu przez Radę Miejską przepisów o zaopatrzeniu emerytalnem „bez uzgodnienia ich ze stanowiskiem związków“. Na tej zasadzie związki zażądały „poddania rewizji uchwały Rady Miejskiej z dnia 21/II 1922 r., dotyczącej zaopatrzenia emerytalnego pracowników miejskich“. Pismo wystosowane było przez Związek Klasowy, Związek Zawodowy Pracowników Miejskich — Oddział w Łodzi oraz Polski Związek Robotników Miejskich. Nie przeszkodziło to wspomnianym związkom uznać te przepisy w późniejszym czasie za odpowiadające interesom i potrzebom pracowników. Nasuwa się pytanie, czy stanowisko, zajęte przez Związki w sprawie pragmatyki służbowej, nie ulegnie również po pewnym czasie podobnej zmianie?

W obronie samorządu.

Rada Naczelna Związków Pracowników Samorządowych, reprezentująca ogół zorganizowanych pracowników komunalnych w Polsce, nie zabierała dotąd głosu w dyskusji, jaka się toczy na temat losów samorządu w Rzeczypospolitej. Z wypowiedzeniem swego zdania wstrzymaliśmy się rozmyślnie, chcąc uniknąć możliwych podejrzeń, jakoby nami kierować miał wzgląd na nasze własne interesy zawodowe. Kiedy jednak tocząca się dyskusja doszła do tego stopnia zaostrenia, że poczyną się

kwestjonować samą zasadę samorządu, kiedy równoległe z tem polityka władz centralnych i praktyka nadzoru nad samorządem doprowadziła do tak daleko sięgających ograniczeń swobody działania związków komunalnych, że z samorządu pozostały zaledwie formy bez istotnej treści, w tej przełomowej, zdaniem naszym, dla samorządu chwili, uważamy za konieczne wypowiedzieć publicznie co o tej sprawie myślimy.

Sądzimy, że mamy prawo wypowiedzieć swoje zdanie nie tylko jako pracownicy, którzy swój byt materialny z losem samorządu związali, ale także jako obywatele Rzeczypospolitej. Kiedy bowiem odradzało się Państwo Polskie i równocześnie z innemi instytucjami niepodległości państwowej tworzył się lub odradzał samorząd polski, wtedy my, mając przed sobą otworem szerokie pole różnorodnej pracy, wybraliśmy samorząd. Czyniliśmy to z pełną świadomością, wstępowaliśmy, nie zmuszeni do tego warunkami, w służbę nietylko związków komunalnych, ale i w służbę idei samorządu. Albowiem oceniliśmy należycie doniosłą rolę samorządu w Polsce, wierzyliśmy w wielką jego misję tworzenia i utrwalania podstaw prawdziwej niezawisłości państwowej.

Jako obywatele Rzeczypospolitej, stojący najbliżej samorządu, zabieramy dziś głos, ażeby powiedzieć rządowi, całemu ustawodawczemu i całemu społeczeństwu: źle się dzieje z samorządem. Sprzysięgli się wszystkie moce, nieprzyjazne samorządowi, aby go zniesławić i zniszczyć. Posadzono go na ławie oskarżonych i uczyniono odpowiedzialnym za niepopelnione winy. Dotąd jeszcze samorząd nie rozpoczął normalnej działalności, bo mu jej rozpocząć nie pozwolono, nie dając mu nawet podstaw prawnych działania — a już się go z góry potępia. Dotąd jeszcze samorząd nie mógł skorzystać ze swobody działania, jaka mu się z jego istoty należy, bo mu tej swobody nie dano, każąc działać pod dyktandem i najściślejszą opieką, a już oskarża się go i sędzi. Przypisuje mu się błędy, popelnione przez samych oskarżycieli. A czyni się to wszystko po to, ażeby i tak już ponad wszelką miarę skrępowany samorząd jeszcze bardziej skrępować, aby wolnemu obywatelowi Rzeczypospolitej odebrać resztkę bezpośredniego wpływu na administrację publiczną, jaki dziś wywiera jedynie za pośrednictwem samorządu. Każdy nowy krok w sprawach samorządu przynosi pogorszenie i oddala nas od urzeczywistnienia przepisów konstytucji, które cały ustrój Rzeczypospolitej kazały oprzeć na zasadach szerokiego samorządu.

Uważamy za swój obowiązek stwierdzić publicznie, że naszym zdaniem środków naprawy istniejącego zła szukać należy nie w różnego rodzaju dorywczych zarządzeniach, stosowanych pod hasłem sanacji a godzących w samorząd i w konstytucję, lecz w nawrocie do podstaw i w przeprowadzeniu gruntownej reorganizacji zgodnie z konstytucją. Najważniejszym warunkiem sanacji jest stworzenie normalnych i stałych podstaw działania samorządu. Dlatego zwłoka w uchwaleniu ustaw o ustroju samorządu jest ciężkiem wobec państwa przewinieniem, którego nic usprawiedlić nie może; podobnie jak i zwlekanie z zarządzeniem nowych wyborów do reprezentacji komunalnych oraz powierzanie funkcji, które powinny sprawować organy wybieralne, czynnikom mianowanym. Jesteśmy przekonania, że tylko ustalenie normalnego porządku prawnego, uwzględniającego naczelne zasady, na których konstytucja oparła ustrój Rzeczypospolitej, wyprowadzi Państwo z chaosu, w jaki je wtrąciły tymczasowe normy, wydawane doraźnie w atmosferze nerwowego podniecenia. W owoym normalnym rządzie, obejmującym podstawy istnienia państwa znaleźć się musi miejsce dla samorządu, wyposażonego w szerokie i wyraźne

określone kompetencje i szeroką swobodę działania, umożliwiającą obywatelowi wydatnie wpływać na bieg spraw publicznych.

Składając powyższe oświadczenie, dalecy jesteśmy od przeceniania znaczenia naszego głosu i naszego wpływu w społeczeństwie. Sądzi-
my jednak, że uzdrowienie życia publicznego w Polsce wymaga, aby
każdy obywatel i każda zorganizowana grupa obywateli wyraźnie i pu-
blicznie wypowiadała, do czego dąży. Dlatego publicznie stajemy w obro-
nie samorządu, w obronie konstytucji i w obronie demokracji, której sa-
morząd służy,

Rada Naczelna Związków:

**Związek Zawodowy Pracowników Miejskich.
Związek Pracowników Samorządu Powiatowego.
Związek Pracowników Administracji Gminnej.**

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Protokół

V sesji specjalnego posiedzenia
Rady Miejskiej m. Łodzi.

Łódź, dnia 9 lutego 1926 r.

(Dokończenie)

Tytuł II — Oddział do spraw wy-
miaru państwowego podatku od do-
chodu za rok 1925 i 1926:

we wpływach (nadzwyczajnych) poz
6 — 618 (wstawiając zamiast 12 mie-
sięcy — 6), poz. 2 — 270.000 (za-
miast „i 1926“ dodać „i poprzednie
lata“, następne wiersze skreślić).
Ogółem więc we wpływach (nadzwy-
czajnych) zł. 270.618.

w wydatkach (nadzwyczajnych) poz.
1 — skreślić, poz. 1 (dawn. 2) —
74.190 (w zw. ze zmniejszeniem wy-
datku o 50%), poz. 2 (dawn. 3) —
1.379 (w zw. ze zmniejsz. wydatku o
50%), poz. 3 (dawn. 4) — 1,358,—
(w zw. ze zmniejsz. wyd. o 50%),
poz. 4 (daw. 5) — 4,351 (w zw. ze
zmniejsz. wyd. o 50%), poz. 5 (dawn.
6) — 1,215 (w zw. ze zmniejsz. wyd.
o 50%), poz. 6 (dawn. 7), — 3,205,
poz. 7 (dawn. 8) — 1,033, poz. 8
(dawn. 9) — 219, poz. 9 (dawn. 10)
— 20, (w zw. ze zmniejsz. o 50%),
poz. 10 (dawn. 11) — 226 (w zw.
ze zmniejsz. o 50%), poz. 11 (dawn.
12) — 1,300, poz. 12 (dawn. 13) —
678, poz. 13 (dawn. 14) — 1,470,
poz. 14 (dawn. 15) — 600, poz. 15
(dawn. 16) — 1,350. Ogółem więc

w wydatkach (nadzwyczajnych) —
zł. 92,594.—

Tytuł III — Oddział do spraw wy-
miaru i poboru państw. podatków:
od nieruchomości, od lokali, od pla-
ców budowlanych:

we wpływach (nadzwyczajnych)
poz. 1—731, poz. 2 — 125.000. poz.
3 — 60.000, poz. 4 — 3.000. Ogół-
łem więc we wpływach (nadzwy-
czajnych) zł. 188.731.

w wydatkach (nadzwyczajnych) poz.
1 — 76.921, poz. 1a — 5,658, poz.
2 — 5,150, poz. 3 — 3,384, poz. 4
— 50, poz. 5 — 93 (w zw. z obni-
żeniem ilości opału o 25%), poz. 6
— 9 poz. 7 — 100, poz. 8 — 100,
poz. 9 — 870, poz. 10, — 300, poz.
11 — 450. Ogółem więc w wydat-
kach (nadzwyczajnych) — zł. 93.085.

Zestawienie Działu II.

Tytuł	Wpływy		Wydatki	
	zwycz.	nadzwycz.	zwycz.	nadzwycz.
I.	12.056.073.—	1.—	425.132.—	—
II.	—	270.618.—	—	92.594.—
III.	—	188.731.—	—	93.085.—
	12.056.073.—	459.350.—	425.132.—	185.679.—

Wnioski:

1. Rada Miejska wzywa Magi-
strat, aby w myśl statutu miejskie-
go podatku od publicznych zabaw,
rozrywek i widowisk z dnia 21 lu-
tego 1925 roku — bez względu na
trudności techniczne, na biletach

wejścia była oznaczona wysokość podatku miejskiego.

2. Wezwać Magistrat do poczynienia energicznych kroków w kierunku ściągania podatku od zbytku mieszkaniowego.

3. Rada Miejska wzywa Magistrat, aby użył wszelkich dróg i środków, by:

- a) zapewnić miastu 30% wy udział w podatku dochodowym z wyliczeń do roku podatkowego 1925 włącznie,
- b) uniknąć dalszego ograniczenia uprawnień podatkowych Samorządu Miejskiego,
- c) uzyskać z Władzami Rządowymi porozumienie, które w wypadkach wnoszenia do kas miejskich podatku przez płatnika, obowiązane do płacenia podatku państwowego i dodatku komunalnego, — dałoby możliwość dzielenia i zaliczania wpłat w takim stosunku procentowym, jaki istnieje między podatkiem zasadniczym a dodatkiem.

4. Rada Miejska wzywa Magistrat do przedłożenia Radzie Miejskiej projektu w sprawie zmiany opłat za prawo jazdy po mieście.

5. Rada Miejska wzywa Magistrat do niepobierania od bezrobotnych robotników i pracowników komunalnego podatku od lokali za rok 1926 oraz nieściągnięcia narazie zaległości z tego tytułu za rok 1925.

VIII. W sprawie budżetu Działu IIa — Wydziału Finansowego:

Zatwierdzić w drugim czytaniu:

Tytuł I — Biuro Wydziału.

we wpływach (zwyčajnych) poz. 1 — 176.—

w wydatkach (zwyčajnych) poz. 1 — 22.277, poz. 2 — 1.243, poz. 2a (nowa) Ubezpieczenie niższych niestałych funkcjonariuszów miejskich w Obwodowym Funduszu Bezrobocia — 43, poz. 3 — 500. Ogółem

więc w wydatkach (zwyčajnych) — zł. 24.063. —

Tytuł II — Rachuba.

we wpływach (zwyčajnych) poz. 1 — 353, poz. 2 — 2.000, poz. 3 (nowa) Wpływ z Cegielni Miejskich — 38.795, poz. 3a (nowa) Pożyczka na pokrycie niedoboru budż. adm. (zwyčaj.) — 2.471.364. Ogółem więc we wpływach (zwyčajnych) — zł. 2.512.512.—

we wpływach (nadzwyczajnych) poz. 3b — 4.531.144.—

w wydatkach (zwyčajnych) poz. 1 — 53.306, poz. 2 — 2.486, poz. 3 — 150, poz. 5 — 198, poz. 6—16, poz. 7 — 226, poz. 8 — 600, poz. 9 — 18.000, poz. 10 — 2.000, poz. 11 — 180, poz. 12 — 100, poz. 13 — 260, poz. 14 — skreślić, poz. 14 (dawn. 15) — 300.000. poz. 15 (dawn. 16) 12.074, poz. 16 (dawn. 17) — 69.334, poz. 17 (dawn. 18) — 3.600.000, poz. 18 (nowa) Spłata pożyczki, zaciągniętej na cele pomocy dla bezrobotnych — 100.000, poz. 19 — 355.500, poz. 20 — 58.139 (skreślając słowo „banki“ i dodając „Skarb Państwa za pośredn. banków państw. i dodając na końcu „od pożyczki zł. 100000 na cele pomocy dla bezrobotnych — 5.000.—“ — „Procenty od należności Gazowni Miejskiej — 40.000.—“) Ogółem więc w wydatkach (zwyčajnych) — zł. 4.572.569,—

w wydatkach (nadzwyczajnych) poz. 21 — Kredyt dla Wydz. Kanalizacji i Wodociągów — zł. 4.094.893.— (a) oprocentowanie pożyczki z r. 1925 i 1926 — zł. 550.000, b) zaliczka na roboty kanalizacyjne — zł. 3.544.893), poz. 22 (nowa) Spłata długów hipotecznych — 160.000 (z dóbr „Łagiewniki“ dług hip. przypadający na Magistrat rbl. 81.450.—, 5% za 6 lat — 24.435.— = 105.885.— 5% wg. kursu 2,66 — 140.827, różne inne z tym związane — 19.173 = 160.000), poz. 23 (nowa) Spłata długów hipotecznych — 2.120 (a) z nieruchomości przy ul. Gdańskiej 83 od poz. zł. 12.900.

należnej Tow. Kredyt. w Łodzi — 2 raty po zł. 483.75 — zł. 967.50, różne opłaty — zł. 12,50 = zł. 980.—, b) z nieruchom. przy ul. Żabiej 13 od poz. zł. 3.450 należnej Piotrkowskiemu Tow. Kredytow. Miejsk. 2 raty po zł. 124.55 — zł. 249,10, różne opłaty — 10:90 = 260 zł., c) z nieruchom. przy ul. Brzezińskiej 57a — pozostałość do czasu uregulow. hipoteki mk. 40.000.— — zł. 880.—). Ogółem więc w wydatkach (nadmierzających) — zł. 4.257.013.—

Tytuł III — Kasa Miejska.

we wpływach (zwyczajnych) poz. 1 — 454.—

w wydatkach (zwyczajnych) poz. 1 — 61.246, poz. 2 — 3.197, poz. 4 — 1.148, poz. 5 — 1.117, poz. 6 — 905, poz. 7 — 100, poz. 8 — 200, poz. 9 — 2.500, poz. 10 — 500, poz. 11 — 264, poz. 12 — 24, poz. 13 — 162, poz. 14 — 300, poz. 15 — 500, poz. 16 — 700. Ogółem więc w wydatkach (zwyczajnych) — zł. 72.863.—

Zestawienie Działu IIa.

Tytuł	Wpływy		Wydatki	
	zwycz.	nadmierz.	zwycz.	nadmierz.
I.	176	—	24.063	—
II.	2.512.512	4.531.144	4.572.569	4.257.013
III.	454	—	72.863	—
	2.513.142	4.531.144	4.669.495	4.257.013

Wnioski:

1. Wzywa się Magistrat, aby wobec zmian organizacyjnych w Biurze Wydziału Finansowego zapewnił należytą i skuteczną kontrolę nad asygnowaniem sum, z kredytów budżetowych — celem uniknięcia przekroczeń kredytów lub czerpania z niewłaściwych pozycji, jak również celem uniknięcia zarządzeń wydatkowych ponad rozporządzalne środki.

2. Wzywa się Magistrat do przyspieszenia prac nad inwentaryzacją majątku miejskiego tak nieruchomego, jak ruchomego oraz wszelkich innych walorów i praw majątkowych.

3. Wzywa się Magistrat do złożenia Radzie Miejskiej sprawozdania rachunkowego (zamknięcia rachunkowego) za rok 1925 w przepisowym terminie, t.j. najdalej do końca kwietnia 1926 r.

4. Wzywa się Magistrat do obowiązkowego komunikowania Radzie Miejskiej co miesiąc skróconego sprawozdania rachunkowego, jak również do publikowania w „Dzienniku Zarządu Miejskiego“ co miesiąc wykazu wpływów z podatków, opłat i przedsiębiorstw.

Z powodu wyczerpania porządku dziennego przewodniczący o godz. 1 w nocy posiedzenie zamyka.

Przewodniczący

(—) Dr. B. Fichna.

(—) J. Wolczyński.

(—) Dr. W. Garliński.

Radni-sekretarze

(—) A. Cyrański

(—) F. Waszkiewicz.

Prowadzący protokół

(—) P. Rundo.

Sprawozdanie

Urzędu Weterynaryjnego za m. listopad 1925 r.

I. Choroby zaraźliwe zwierzęce.

Wścieklizna psów: Stwierdzono nowy wypadek zarazy przy ul. Pańskie pod Nr. 113.

II. Rakarnia.

Dostarczono i zniszczono trupów: koni 16 i psów 12.

III. Dozór weterynaryjny nad zwierzętami handlowymi i surowcami zwierzęcymi.

Na targowisku zbadano 727 koni. Na stacjach kolejowych zbadano: bydła rog. 1042 szt., cieląt 12, trzody chlewnej 1779 szt., drobiu 13915 szt., mięsa i wędlin 7750 kg., kiszek i pęcherzy 3671 kg., skór 2250 szt., innych produktów zwierzęcych 85900kg.

IV. Dozór weterynaryjno-sanitarny.

Dokonano oględzin: sklepów ze sprzedażą mięsa i ryb 364, hal 2, stajen 49, obór 131, chlewni 2, mleczarni 85, rzeźni dla ptactwa 8, razem 641 oględzin, podczas których sporządzono 84 protokoły policyjne. Ponadto okręgowi lekarze wet. przyjmowali udział w 8 komisjach.

V. Rzeźnie.

Miejska: Zabito bydła rog. 1517 szt., cieląt 1633, owiec i kóz 1529, koni 34, trzody chlewnej 7712 szt. U zabitych zwierząt stwierdzono następujące choroby: gruźlicę u 191 szt. bydła rog., 6 owiec i 60 szt. trzody chlewnej, wągry u 1 szt. bydła rog. i 48 wieprzy, włośnię u 14 szt. trzody chlewnej, inne choroby u 442 zwierząt.

Białucka: Zabito bydła rog. 2335 szt., cieląt 2886, owiec i kóz 3545, koni 68, trzody chlewnej. 2827 szt. U zabitych zwierząt stwierdzono następujące choroby: gruźlicę u 308 szt. bydła rog. 21 owiec i 22 szt. trzody chlewnej, wągry u 20 i włośnię u 7 wieprzy, inne choroby u 718 zwierząt.

Obwieszczenia i okólniki.

Obwieszczenie.

Magistrat m. Łodzi podaje niniejszym do publicznej wiadomości, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu reskryptem L. SE. 187/26 z dnia 8.I.26 r. zatwierdziło poniższą uchwałę Rady Miejskiej z dnia 29.12.1925 r. w sprawie ustanowienia na cele niesienia pomocy bezrobotnym m. Łodzi dopłaty do biletów tramwajowych:

wyciąg z protokołu

28 (III sesji) specjalnego posiedzenia Rady Miejskiej

Łódź, dnia 29 grudnia 1925 roku.

Uchwalono:

I. W sprawie dopłaty do biletów tramwajowych na cele, związane z akcją pomocy dla bezrobotnych.

A. Rada Miejska, po rozważeniu wniosku Magistratu Nr. 1328 z dnia 29 grudnia 1923 roku i zgodnie z opinią Komisji Skarbowo-Budżetowej, postanawia:

1. utworzyć w Kasie Miejskiej specjalny fundusz dla zatrudnienia bezrobotnych mieszkańców m. Łodzi wzgl. udzielania tymże zapomóg;

2. pobierać, poczynając od dnia 1 stycznia 1926 roku z terminem do dnia 1 lipca 1926 roku, na rzecz wyżej wspomnianego funduszu po groszy 2 od każdego biletu normalnego wzgl. 3 od każdego biletu nocnego, sprzedanego przez Dyрекcję Kolei Elektrycznej Łódzkiej, tytułem podatku na cele niesienia pomocy bezrobotnym m. Łodzi;

Uwaga: 2-groszowy podatek dotyczy również biletów miesięcznych, kwartalnych i abonamentowych.

3. wezwac Magistrat do wykonania tej uchwały.

Wymieniona wyżej uchwała wchodzi w życie z dniem 22 marca 1926 roku.

Dopłata, o której wyżej mowa, pobierana będzie w postaci podatku według zasad, w poniżej umieszczonych „Przepisach Wykonawczych” wyluszczonej, zatwierdzonej na posiedzeniu Magistratu w dniu 16 marca 1926 roku.

Przepisy wykonawcze

do uchwały Rady Miejskiej z dnia 29 grudnia 1925 roku w sprawie dopłaty do biletów tramwajowych na cele, związane z akcją pomocy dla bezrobotnych, zatwierdzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu na podstawie art. 1, 20 i 36 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P.

Nr. 94, poz. 747) reskryptem L. SE. 187/27 z dnia 6 stycznia 1926 roku.

§ 1.

Na zasadzie powyższej uchwały Rady Miejskiej pobiera się dopłatę, jako podatek na cele, związane z akcją pomocy dla bezrobotnych w m. Łodzi, od każdego sprzedanego biletu jazdy tramwajów elektrycznych miejskich (Kolei Elektrycznej Łódzkiej).

§ 2.

Podatek wynosi 2 grosze od każdego biletu normalnego, wzgl. 3 grosze od każdego biletu nocnego, sprzedanego przez Dyрекcję Kolei Elektrycznej Łódzkiej.

Dwugroszowy podatek dotyczy również biletów miesięcznych, kwartalnych i abonamentowych.

Wolne są od podatku bilety bezpłatnej jazdy.

§ 3.

Podatek pobierany jest przez Zarząd Tramwajów Miejskich jednocześnie z opłatą za przejazd.

Na bilecie jazdy winno być zaznaczone, że kwota podatku wliczona jest w cenę biletu.

§ 4.

Dyrekcja K. E. Ł. obowiązana jest wpłacać podatek do kasy m. Łodzi przy odpowiednim wykazie 2 razy w miesiącu, nie później jednak, niż 5 i 20 każdego miesiąca.

§ 5.

W celu sprawdzenia prawidłowego wpływu podatku Magistratowi m. Łodzi przysługuje prawo wglądu do ksiąg i innych dowodów Tow. Akc. K. E. Ł.

§ 6.

Podatek nie wchodzi w rachubę przy obliczaniu dochodu brutto, od którego Tow. K. E. Ł. wnosi na rzecz miasta opłatę koncesyjną.

§ 7.

Jako zwrot kosztów za pobór podatku od biletów tramwajowych ka-

sa miejska wypłaca Zarządowi K. E. Ł. 2 proc. od sum pobranego i przekazanego zarządowi miasta podatku.

§ 8.

Za należyty pobór i terminowe uiszczanie podatku do kasy miejskiej ponosi odpowiedzialność Dyrekcja K. E. Ł.

W razie niewykonania wymienionej na wstępie uchwały Rady Miejskiej z dnia 29 grudnia 1925 roku, Magistrat uprawniony jest do ustalenia podatku na podstawie ksiąg i dowodów Tow. Akc. K. E. Ł. stosownie do § 2 niniejszych przepisów każdorazowo w ciągu 5-ciu dni po upływie terminu płatności, wymienionego w § 4 niniejszych przepisów, oraz do przymusowego ściągnięcia tych sum od Dyrekcji K. E. Ł.

§ 9.

Pobrany a nieuiszczony w terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kary za zwłokę i kosztów egzekucyjnych według postanowień, zawartych w ustawie z dnia 31 lipca 1924 roku o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz należnościach stemplowych kar i za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych (D. U. R. P. Nr. 73/24, poz. 725).

§ 10.

Wykroczenia przeciwko niniejszym przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze w wysokości zł. 345.90. o ile wykroczenie nie jest karalne według art. 62—66 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku (D. U. R. P. Nr. 94, poz. 747).

§ 11.

Zgodnie z reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych L. SE. 187/26 z dnia 8 stycznia 1926 roku uchwała Rady Miejskiej z dnia 29 grudnia 1925 roku w sprawie powyższego podatku wchodzi w życie i obowiązuje od dnia następnego po

dniu ogłoszenia jej w raz z przepisami wykonawczymi w 3-ch dziennikach miejscowych z zastrzeżeniem że Ministerstwu Spraw Wewnętrznych przysługuje prawo odwołania teje uchwały w każdym terminie

Łódź, dnia 19 marca 1926 roku

Magistrat m. Łodzi

Prezydent

(—) **M. Cynarski.**

Przewodniczący Wydziału

(—) **Kulamowicz.**

Kronika miejska.

— **Osobiste.** W dniu 26 b. m. powrócił z urlopu i objął urzędowanie p. wiceprezydent W. Groszkowski.

— **Życzenia z okazji imienin marszałka J. Piłsudskiego.** Prezes Rady Miejskiej dr. B. Fichna wystosował w dniu 19 b. m. w imieniu mieszkańców m. Łodzi do marszałka Piłsudskiego z okazji imienin depeszę z życzeniami.

Prócz tego w dniu 22 b. m. wystosował dr. B. Fichna w imieniu prezydium uroczystej akademii ku czci marszałka Piłsudskiego, która odbyła się w dniu 21 b.m., następująca telegram:

„Marszałek Piłsudski — Sulejówek.

Zebrani na uroczystej akademii mieszkańcy m. Łodzi ślą Ci, Komendancie, wyrazy głębokiego szacunku, szczerego hołdu i uznania“.

— **Wizytacja szpitali.** Dnia 19 b. m. jako w dniu patrona szpitala św. Józefa przy ul. Drewnowskiej, J. E. ks. biskup Tymieniecki dokonał wizytacji tegoż szpitala w obecności inspektora szpitalnictwa miejskiego dr. Mittelstaedta, naczelnego lekarza d-ra Rosiewicza oraz wszystkich lekarzy — ordynatorów wspomnianego szpitala.

W poniedziałek, dnia 22 b. m. J. E. ks. biskup Tymieniecki wizy-

tował szpital miejski dla lekkogruźliczych w Chojnach.

— **Posiedzenie sekcji rozdawnictwa obiadów dla bezrobotnych pracowników umysłowych.** W dniu 10 b. m. w lokalu Wydziału Opieki Społecznej pod przewodnictwem p. ławnika W. Adamskiego odbyło się posiedzenie Sekcji rozdawnictwa obiadów dla bezrobotnych pracowników umysłowych.

Z ramienia związków zawodowych w posiedzeniu brali udział pp.: Kulczyński i Owsianka (Polskie Zw. Zaw.), Kwiatkowski i Mikołajenko (Komitet przy ul. Piotrkowskiej 108), Starkowski i Chodźko (Komitet przy Al. Kościuszki 21), Goldsztajn (Zw. Zaw. przy ul. Al. Kościuszki 21), Plewiński (Chr. Z. Z. Z.), sekretarował p. W. Kleck.

Po zatwierdzeniu protokołu poprzedniego posiedzenia ławnik Adamski zdał sprawozdanie z dotychczasowego przebiegu akcji rozdawnictwa obiadów dla bezrobotnych pracowników umysłowych. Ze sprawozdania, obejmującego okres (od dn. 22 stycznia r. b., t. j. od chwili rozpoczęcia akcji do 10 b. m.) wynika, iż w okresie sprawozdawczym wydano nn rachunek Komitetu Obywatelskiego 33,364 obiadów. Niezależnie od tego Wydział Opieki Społecznej wydał w Miejskiej jadłodajni dla inteligencji na rachunek Magistratu 17,237 obiadów.

Na pokrycie kosztów powyższej akcji otrzymał Wydział Opieki Społecznej ogółem zł. 30,623,75, w tem zł. 20.000 wyasygnowały władze państwowe.

Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania ze starań delegacji bezrobotnej inteligencji w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej w sprawie dalszego subsydjowania akcji rozdawnictwa obiadów, poruszono sprawę udzielania pomocy lekarskiej bezrobotnym pracownikom umysłowym. W wyniku dłuższej dyskusji uchwalono zwrócić się do Wydziału Opieki Społecznej z dezydera-

tem w powyższej sprawie. Poza tem — wobec wyczerpania się funduszków na rozdawnictwo obiadów, postanowiono zwrócić się do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w sprawie przyspieszenia wypłaty subsydjum na marzec r. b.

— **Z Międzynarodowego Zjazdu Lekarzy Samorządowych.** Poczynając od dnia 22 lutego r. b. odbywa się obecnie w Londynie zjazd lekarzy samorządowych, którzy przyjechali z rozmaitych krajów pod auspicjami Ligi Narodów; jak wiadomo wszyscy uczestnicy korzystają z fundacji Rockfeller'a, którą dysponuje Sekcja Higieny przy Lidze Narodów w Genewie. Celem obecnego zjazdu, mającego charakter t. zw. wymiany personelu lekarskiego jest zaznajomienie się z organizacją Służby Zdrowia w Londynie. Reprezentowane są następujące kraje:

St. Zjednoczone Ameryki Półn.
— Dr. Hossler z San Francisco, Brazylja — Dr. Ahreu z Rio de Janeiro, Kanada — dr. Boucher z Montreal, Panama — dr. Solano, Japonja — dr. Satow z Tokio, Francja — dr. Sabatier z Dièppe, Niemcy — dr. Schnell z Halle, Austria — dr. Leonhardsberger z Wiednia, Węgry — dr. Vegh z Budapesztu, Rumunja — dr. Bogdanowicz z Bukaresztu, Jugosławja — dr. Bully z Belgradu, Polska — dr. Starzyński z Łodzi, Włochy — dr. Vivante z Wenecji, Grecja — dr. Destopopoulos z Aten. Spodziewany jest jeszcze przyjazd przedstawicieli Rosji Sowieckiej.

Uczestnicy w pierwszym tygodniu pobytu zostali podzieleni na 3 grupy, z których każda przydzielona została do jednego z 3-ch rejonów (Borough), obejmujących samodzielną dzielnicę — miasto, by zapoznać się z organizacją Służby Zdrowia w tej jednostce administracyjnej.

Począwszy od ubiegłego tygodnia wszyscy wspólnie zaznajamiają się z organizacją wyższej jednostki okręgowej obejmującej cały Lon-

dyn, t. zw. London Counts Council.

— **Stawki dla robotników miejskich.** Magistrat ustalił stawki wynagrodzenia dla robotników sezonowych, zatrudnionych w roku bieżącym w wydziałach: Budownictwa i Gospodarczym, utrzymując dla tych kategorii robotników normy stosowane w roku ubiegłym.

Zgodnie z wspomnianą uchwałą wysokość wynagrodzenia za godzinę wynosić będzie: dla układaczy płyt i dozorców robót zł. 140, dla ogrodników wykwalifikowanych, dla brukarzy i rzemieślników sezonowych zł. 1,35, dla ubijaczy i płyciarzy zł. 0,95, dla robotników sezonowych niewykwalifikowanych zł. 0,65, dla kobiet zł. 0,50 oraz dla robotników młodocianych zł. 0,45.

— **Taksometry w Łodzi.** Wydział Przedsiębiorstw Miejskich do dnia 1 lutego r. b. zarejestrował 62 dorożki samochodowe, zaś w ciągu lutego r. b. 1 nową dorożkę.

Na dzień 1 marca r. b. zarejestrowanych było ogółem 63 dorożki. Według ostatnich danych, z liczby tej wycofano z obiegu lub oddano do remontu 8 dorożek. Obecnie w Łodzi kursuje po mieście 55 dorożek samochodowych.

Plombowanie liczników odbywa się w dni powszednie od godz. 12 do 3 po poł., a w niedzielę i święta od 10 do 1 po poł. w Magistracie (Wydział Przedsiębiorstw Miejskich) Plac Wolności 14.

— **Przejęcie rejestracji zakładów rękodzielniczych przez Magistrat.**

Magistrat postanowił przejąć od Komisarjatu Rządu na m. Łódź czynności, związane z rejestracją i wydawaniem uprawnień na zakłady przemysłowe o charakterze rzemieślniczym (rękodzielnie), nieobjęte wykazem do art. 5 Ustawy o przemyśle fabrycznym. (Zbiór Praw Ces. Ros. Tom XI, Część 2, wyd. 1913 r.) Załatwianie wspomnianych spraw przekazane zostało przez Magistrat Wydziałowi Przedsiębiorstw Miejskich.

— **Kary za nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych.** Komisarjat Rządu na m. Łódź zawiadomił Wydział Zdrowotności Publicznej, iż na wniośki Dozorów Sanitarnych za nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych zostały ukarane w drodze administracyjnej następujące osoby:

Za anty-sanitarny stan posesyji: Bendkowski i Lipińska — Aleksandryjska 34 po 20 zł. każdy, Lulaj Herman i Pinczewski Józef — Łączna 5, po 20 zł. każdy, Unikiewski Szymon — Al. 1 Maja 20 na 40 zł. Rogoziński Michał — Kilińskiego 60, — 25 zł., Wieczorkowski Albin — Rzgowska 90 — 25 zł., Rak Aron — Drewnowska 12 (fabryka) 50 zł., Dancygier Szmul — Wolborska 7 — 40 zł., Przytycki Dawid — Główna 55, — 30 zł., Koch Franciszek — Krakusa 32 — 25 zł.

Za anty-sanitarny stan sklepów: Ksawery Szyndler — Abramowskiego 7 — 30 zł., Mendel Askenazy — Młynarska 2 — 50 zł., Szymcha Lasman — Piotrkowska 120 — 50 zł., Eugenjusz Nawrocki — Sienkiewicza 79 — 5 zł., Marja Gajewska — Rzgowska 117 — 50 zł.

Za wypuszczanie nieczystości: Utz Rudolf — Szkolna 22 — 50 zł., Bracia Lande — Piotrkowska 7 — 10 zł.

Za anty-sanitarny stan piekarni: Wandachowicz Józef — Abramowskiego 15 — 50 zł.

Prócz tego skazana została Ita Imbryczek, zamieszkała przy ul. Cegielnia 43, na grzywnę 100 zł. oraz 14 dni aresztu za utrudnienie w korzystaniu przez sublokatora z urządzeń wodociagowych i ustępowych. Wreszcie za anty-sanitarny stan zakładu kąpielowego (mykwy) przy ul. Zgierskiej 27, został skazany na grzywnę w wysokości 40 złotych odpowiedzialny członek zarządu Abram Nirenberg, zam. przy ul. Aleksandrowskiej 27.

Z życia miast polskich.

Budżety związków komunalnych.

Ministerjum spraw wewnętrznych zwróciło się do wszystkich wojewodów z okólnikiem w sprawie terminu zatwierdzania budżetów związków komunalnych. W myśl par. 8 rozporządzenia p. prezydenta Rzeczypospolitej z d. 17 czerwca 1924 r., władze nadzorcze winny zatwierdzać budżety związków komunalnych w ciągu 30 dni od otrzymania preliminarza.

Wydając polecenie przestrzegania tego terminu, M. S. W. dążyło do tego, aby budżety związków komunalnych były załatwiane w jak najszybszym czasie, zdawało sobie jednak sprawę z tego, że mogą zajść wypadki, gdy wskutek równoczesnego otrzymania wielkiej ilości budżetów do zatwierdzenia, władze nadzorcze nie będą w możności rozpatrzyć wszystkich budżetów w ciągu powyższego terminu.

Ani jednakże wymienione rozporządzenie, ani wspomniane polecenie nie uprawniało związków komunalnych do wyciągania z nich tak daleko idących wniosków, że w tych wypadkach, gdy władza nadzorcza w terminie 30-dniowym nie doręczyła związkom komunalnym zawiadomienia o decyzji swej w sprawie ich budżetów, budżety te należy uważać za zatwierdzone wskutek upływu terminu ustawowego.

Tego rodzaju wnioski M. S. W. i Min. Skarbu uważają za nieuzasadnione. Zatwierdzenie przez władze nadzorcze uchwał związków komunalnych wyrażać się musi z natury rzeczy, zgodnie ze stanowiskiem Najwyższego trybunału administracyjnego, w pozytywnem oświadczeniu woli. Może być ono zastąpione przez milczącą zgodę władzy nadzorczej tylko wtedy, gdy przepisy prawne wyraźnie to postanawiają. Skoro zaś podobnego przepisu par. 8, wymienionego rozporządzenia p. prezydenta Rzeczypospolitej nie za-

wiera, należy uznać, że przez upływanie terminu budżet związku komunalnego nie może być uważany za zatwierdzony.

Nowe wybory do Rady Miejskiej w Krośniewicach.

W Krośniewicach w pow. kutnowskim, wojewoda warsz. zarządził wybory do rady miejskiej mianując jedno cześnie tymczasowy zarząd miasta w osobie komisarza rządowego p. Makulskiego, inspektora samorządu gminnego pow. kutnowskiego. Przy komisarzu utworzono radę przyboczną, złożoną z obywateli miejscowych.

Budowa domów robotniczych w Toruniu.

Magistrat m. Torunia przystępuje w najbliższym czasie do budowy 8 domów robotniczych. Domy te będą wybudowane nad Wisłą, obok portu drzewnego. Przyszłym mieszkańcom wydzierżawione będą również parcele ziemi tak, że nawet podczas braku pracy w porcie, robotnicy będą mieli byt zapewniony.

Nowe instytucje miejskie w Białymstoku.

Białystok odczuwał potrzebę urzędzenia pomieszczenia na ochronę dla sierot i dzieci bezdomnych. Pomimo ciężkich warunków, pomimo ostrego przesilenia finansowego, Magistrat, wynalazł odpowiedni fundusz w kwocie 150.000 zł. i przerebił dawną rudere po koszarach rosyjskich przy ul. Dąbrowskiego na bardzo wygodną ochronę dla 150 dzieci, z których 20 niemowląt ma urządzony żłobek. Główną opiekunką tej wielce humanitarnej instytucji jest już od kilku lat p. prezydentowa Marja Szymańska.

We wschodniej części tego terytorjum, na którym stanęła ochrona, lecz na terenie oddzielnym obszernem podwórzem i wysokim parkanem, urządzono dosyć wygodny i higieniczny areszt miejski.

Obok parku Trzeciego Maja, przy szpitalu miejskim, urządził magistrat

ze wszelkimi możliwymi wygodami, według obecnych wymagań higienicznych i ginekologicznych, miejski zakład położniczy na 40 łóżek.

Poświęcenie wszystkich trzech nowych instytucji, o których powyżej była mowa, nastąpiło jednego dnia, w obecności p. wojewody Rembowskiego przedstawicieli władz i prasy, jak również obywateli, którzy przyczynili się do tego szlachetnego dzieła.

W sprawie podatku od lokali.

Rada miejska m. st. Warszawy uchwaliła dn. 3 grudnia r. ub. wezwać magistrat, aby natychmiast zaprzestał ściągania podatku lokalowego od mieszkań 1, 2 i 3-izbowych, zajmowanych przez robotników i pracowników, oraz polecić magistratowi opracowanie w powyższej sprawie szczegółowych przepisów.

Magistrat uznał, że uchwała ta jest sprzeczna z prawem i z poprzednimi uchwałami rady miejskiej. Podatek od lokali pobierany jest na podstawie ustaw państwowych, ściśle określających, jakie lokale podlegają zwolnieniu od podatku. Min. spraw wewnętrznych wyjaśniło też w swoim czasie, że poza zwolnieniami, przewidzianymi przez obowiązujące przepisy, inne jeneralne zwolnienia poszczególnych kategorii lokali od podatku miejskiego nie są dopuszczalne.

Rada Miejska, zmniejszając w ten sposób preliminowany wpływ z tego źródła w wysokości 6 milionów zł. o 2 miliony zł., nie wskazała środków pokrycia tej różnicy i nie wskazała, jakie przewidziane w budżecie wydatki mają być zaniechane. Wobec tego magistrat uznał, że ta uchwała rady miejskiej przekracza zakres jej działalności, narusza ustawy obowiązujące i może przynieść miastu szkodę. Na podstawie art. 62, dekretu o samorządzie miejskim magistrat zawiesił wykonanie tej uchwały i zwrócił się

do rady miejskiej o poddanie jej rewizji.

Komisja finansowo-budżetowa rady miejskiej uchwaliła na ostatniem posiedzeniu zgodzić się z wnioskiem magistratu.

Opeka nad dziećmi.

W ministerjum pracy i opieki społecznej odbyło się pod przewodnictwem naczelnika wydziału opieki nad dziećmi i młodzieżą, p. Bronisława Krakowskiego, posiedzenie w sprawie organizacji opieki nad dziećmi kalekami.

W posiedzeniu uczestniczyli: prof. dr. Ireneusz Wierzejewski z Poznania, doc. dr. Wacław Łapiński, dr. Tomasz Wiszniewski, dr. Kazimierz Górski i dr. Klemens Pawlikowski. Uchwalono opracowanie szeregu wniosków ustawodawczych oraz powołanie do życia specjalnego Towarzystwa opieki nad dziećmi kalekami, co umożliwi skoordynowanie w tej dziedzinie wysiłków czynników rządowych, samorządowych i społeczeństwa.

Wybory do Rady Miejskiej w Grodzisku.

W dniu 14 marca odbyły się w Grodzisku Mazowieckim wybory do Rady Miejskiej. Do wyborów stanęło siedem list kandydatów. Wybory dały następujące wyniki:

Lista Nr. 1 „Blok Mieszkańsko-Robotniczy“ uzyskała 9 mandatów; lista Nr. 2 „P. P. S.“ — 6 mandatów; lista Nr. 3 „Ogólno-żydowski związek robotniczy“ — nie uzyskała żadnego mandatu; lista Nr. 4 „Zjednoczenie Narodowe“ — 3 mandaty; lista Nr. 5 „Związek drobnych kupców, obywateli i rzemieślników żydów“ — 2 mandaty; lista Nr. 8 „Pracownicy fizyczni i umysłowi, republikanie demokracji“ (lewica) — 1 mandat; wreszcie lista Nr. 9 „Zjednoczenie żydowskich związków rzemieślników i drobnych kupców“ — 3 mandaty.

W głosowaniu wzięło udział 80 proc. mieszkańców uprawnionych do głosowania.

Zaopatrzenie Śląska w wodę.

Ministerjum robót publicznych zwołało na dzień 8 b. m. do Katowic konferencję czynników interesowanych w sprawie zaopatrzenia Górnego Śląska i Zagłębia dąbrowskiego w wodę. W konferencji tej wzięli udział przedstawiciele województw śląskiego i kieleckiego, dalej reprezentanci miast Katowice, Królewska Huta, Będzin, Sosnowiec, Dąbrowa, Związek miast i gmin śląskich, starostwie powiatów katowickiego, świętochłowskiego i będzińskiego oraz górnośląski związek przemysłu górniczo-hutniczego. Przedmiotem narad był projekt prof. Rosłńskiego w sprawie wodociągu państwowego oraz sprawa sfinansowania projektu. Konkretnych uchwał nie powzięto, odkładając dalsze rozpatrzenie projektu na czas późniejszy.

Ruch wydawniczy.

„Samorząd Miejski“.

Ukazał się zeszyt Nr. 3 za marzec b. r. organu Związku Miast Polskich, miesięcznika „Samorząd Miejski“. Na czoło omawianego zeszytu wysuwa się praca wstępna prof. J. Ptaśnika, wyczerpujące studium historyczne, oparte na najstarszych archiwalnych dokumentach miejskich lub mało znanych pryncypalach naukowych p. t. „Cechy i życie cechowe w miastach dawnej Polski“; jest to temat w całości swego zagadnienia dotąd wcale w piśmiennictwie naszym nie rozstrząsany, jego więc pierwsza historia i analiza pomieszczona w „Samorządzie Miejskim“ stanowi wysoce cenną rewelację naukową zarówno dla muncypalistów, jak i historyków oraz miłośników tak mało znanej i studjowanej przeszłości polskiego życia miejskiego. Monograficznym przyczynkiem historycznym do dziejów mieszczaństwa polskiego na rubieży 18-go i 19-go stulecia jest umieszczona z racji przypadającej w r. b. stułetniej rocznicy zgonu Staszica, praca p. M. Poz. p. t. „Znakomity mieszczanin — rzecz o Stanisławie Staszicu“; ta nieśmiertelna postać i jej twórczość oświetlona tu została specjalnie pod kątem walki Staszica o rozwój miast i nadanie mieszczaństwu odebranych a należnych mu praw.

W dziale „Z książki i czasopism“ znajdziemy m. in. recenzję z monumentalnej publikacji naukowej niemieckiej p. t. „Handwörterbuch der Kommunalwissenschaften“

stanowiącej prawdziwą encyklopedję nauk komunalnych. W rubryce komunikatów pomieszczony jest artykuł p. t. „W sprawie akcji odczytowej w miastach polskich”.

Ze spraw gospodarczych, rozstrząsanych w marcowym zeszycie „Samorządu Miejskiego” wymienić należy przede wszystkim dokończenie ważnej pracy p. t. „W rok po zawarciu pożyczki Ulen'owskiej”, w której po metodycznym zreferowaniu stanu robót inwestycyjnych w Radomiu znajdujemy przy zachowaniu tegoż samego planu, sprawozdanie ze stanu robót w Częstochowie, Piotrkowie i Lublinie (ilustrowane licznymi fotografiami); program robót inwestycyjnych tych miast na rok 1926, wreszcie dokładny opis fabryki rur betonowych w Częstochowie. Na uwagę zasługuje, zamieszczony w kronice, artykuł p. t. „Bezrobocie, a polityka inwestycyjna miast”, z którego czytelnik szczegółowo informuje się o doniosłej inicjatywie Związku Miast Polskich rozwiąza-

nia palącego problemu bezrobocia drogą śpiesznego rozpoczęcia przez Zarządy Miejskie robót publicznych na wielką skalę.

W omawianym zeszycie marcowym „Samorządu Miejskiego” znajdujemy zakończenie fachowej pracy inż. W. Rabczewskiego p. t. „Śmiecie, ich usuwanie i spalanie”. Nadto Dr. J. Horszowski wyjaśnia pobór komunalnych opłat kancelaryjnych. Ponieważ podania wnoszone według właściwości do władz komunalnych zarówno w sprawach własnego jak i poruczonego zakresu działania, winny podlegać tylko opłacie komunalnej, nie zaś — państwowej, która niewłaściwie naraża związek komunalny na duże straty, więc autor podaje, celem definitywnego wyjaśnienia sprawy — dwa typy instrukcyj: 1) dla Magistratów, zarządów gminnych i powiatowych związków komunalnych które uchwałyły pobór komun. opłat kancelaryjnych, 2) dla tych, które ich nie uchwałyły.

Treść Nr. 13.

Losy pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi.
W obronie samorządu.

Dział sprawozdawczy.

Protokół 5 (IV sesji) spec. posiedzenia Rady Miejskiej z dn. 9 lutego 1926 r. (dok.)
Sprawozdanie Urzędu Weterynaryjnego za m. listopad 1925 r.

Obwieszczenia i okólniki.

Obwieszczenie w sprawie dopłaty do biletów tramwajowych na cele niesienia pomocy bezrobotnym.

Kronika miejska.

Z życia miast polskich.

Ruch wydawniczy.

KONKURS.

Magistrat m. Łodzi ogłasza niniejszem konkurs na obsadzenie stanowisk:

1. kierownika Domu Wychowawczego dla chłopców i
2. dwóch wychowawców tegoż zakładu.

Wymagane kwalifikacje:

- a) kierownika: pełne wykształcenie średnie (matura), zakończone studja z zakresu pedagogiki specjalnej, przynajmniej 3-letnia praktyka pedagogiczno-wychowawcza na odpowiednich stanowiskach;
- b) wychowawców: pełne wykształcenie średnie (matura), pożądane studja z zakresu pedagogiki specjalnej, przynajmniej jednoroczna praktyka w zakładzie wychowawczym.

Warunki: dla kierownika — uposażenie według X grupy urzędników państwowych, 15 proc. dodatku komunalnego, utrzymanie i mieszkanie; dla wychowawców — uposażenie według XII grupy urzędników państwowych, 15 proc. dodatku komunalnego i utrzymanie.

Stanowisko kierownika jest do objęcia od dnia 1 czerwca 1926 roku, wychowawców — natychmiast.

Oferty z odpisami świadectw i życiorysami składać należy do Magistratu m. Łodzi — Wydziału Opieki Społecznej (Moniuszki № 10).

Termin składania ofert upływa:

wychowawców — 31 marca 1926 roku
kierownika — 15 kwietnia 1926 roku.

Łódź, dnia 15 marca 1926 roku.

Magistrat m. Łodzi.

Konkurs.

Magistrat m. Łodzi rozpisuje konkurs na budowę domów dla nauczycieli na posesjach miejskich przy

- 1) ul. Drewnowskiej,
- 2) „ Podmiejskiej,
- 3) „ Nowo-Marysińskiej Nr. 2,
- 4) w Nowem-Rokiciu,

z własnym przedsiębiorcy materiałem i robocizną z wyjątkiem cegły, którą Magistrat będzie potrącać z rachunków, licząc po 50 złotych tysięcy.

Ubiegać się mogą o budowę zarejestrowane przedsiębiorstwa i firmy, które wykazą się świadectwami, że już wykonywały większe roboty budowlane dla władz rządowych i samorządowych.

Oferty in minus z podaniem w procentach wysokości zniżki od sumy kosztorysowej, należy składać w Magistracie Pl. Wolności 14, III piętro, pokój Nr. 49, gdzie przejrzeć można kosztorys i projekt.

O ileby się okazała konieczność wykonania robót w ilości przewyższającej ilość podaną w kosztorysie — będą one policzone według cen objętych kosztorysem z uwzględnieniem procentowego opustu otrzymanego z niniejszej konkurencji.

Gdyby okazała się konieczność wykonania robót nieobjętych kosztorysem, policzone one będą dla robocizny wg. analizy cen, dla materiałów według cennika magistrackiego od których odliczony będzie procent taki, jaki wyniknie z niniejszej konkurencji.

Przedsiębiorca obowiązuje się zatrudnić tylko miejscowe siły robocze, a żadnych innych z poza Łodzi nie sprowadzać, oraz przyjąć do każdego obiektu po 20 ludzi wskazanych przez Wydział Budownictwa na sezon bieżący.

Magistratowi przysługuje prawo w 1926 roku żądać prowadzenia robót tylko w surowym stanie — pod dach.

Oferent winien złożyć wadium w wysokości zł. 1000 dla domu przy ul. Drewnowskiej Nr. 88, zł. 2800, dla domu przy ul. Podmiejskiej, zł. 2000 dla domu przy ul. Nowo-Marysińskiej i zł. 2800 dla domu na Nowem Rokiciu, w gotówce lub papierach wartościowych, mających pupilarne bezpieczeństwo.

Termin składania ofert dnia 9 kwietnia 1926 roku do godziny 12-ej w południe. Przedsiębiorca złoży piśmienną deklarację, że projekt, kosztorys i warunki konkurencji są mu dokładnie znane.

Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru z pośród wniesionych ofert.

Opuścił prasę:

ROCZNIK STATYSTYCZNY MIASTA ŁODZI

Rok 1924.

Spis rozdziałów: A. Meteorologia, B. Demografia, C. Higjena publiczna, D. Gruzlica, E. Opieka Społeczna, F. Moralność Społeczna, G. Życie umysłowe i kulturalne, H. Szkolnictwo, I. Ubój bydła i spożycie mięsa, J. Ceny i koszty utrzymania, K. Zakłady użyteczności publicznej, L. Życie gospodarcze, M. Finanse Miejskie, N. Nieruchomości, budowle i pożary.

291 tablic statystycznych. Cena egzemplarza zł. 10. —

Skład Główny w Wydziale Statycznym m. Łodzi, Pl. Wolności 14.